

Otravy houbami

Existuje řada pověr, které si „houbaři“ vytvořili a podle kterých houby sbírají v domnění, že jim nehrozí žádné nebezpečí.

Úkol 1

Dokážete rozlišit takovou pověru od pravdivého tvrzení? Zakroužkujte, zda je tvrzení pravdivé, nebo ne!

1. *Všechny jedovaté houby jsou pestře zbarvené.* Ano – Ne

2. *Jedovaté houby nejsou ožírané slimáky a hmyzími larvami.* Ano – Ne

3. *Jedovaté houby černají při styku se stříbrným nádobím či cibulí.* Ano – Ne

4. *Dlouhé převaření či smažení zlikviduje každý jed.* Ano – Ne

5. *Když se spletu, tak se mi udělá špatně, a když nebudu váhat a nechám si vypláchnout žaludek, tak se mi nic hrozného nestane.* Ano – Ne

6. *Jedovaté houby chutnají odporně.* Ano – Ne

7. *Co roste na pařezu (resp. na dřevě), to je jedlé.* Ano – Ne

8. *Co roste mimo les, například na zahradě, to je jedlé.* Ano – Ne

9. *Je jedno, v čem houby při jejich sběru v lese nosím.* Ano – Ne

Pokud jste na všechny otázky odpověděli záporně, jste zkušení houbaři a můžete vyrazit do lesa!

Všichni si ale přečtěte správné odpovědi i s odůvodněním.

- 1. Není pravda.** Řada smrtelně jedovatých hub je bílá nebo má nenápadnou barvu (např. muchomůrka zelená či muchomůrka jízlivá).
- 2. Není pravda,** např. muchomůrka zelená je pro hmyz neškodná a jeho larvy se v ní běžně vyskytují. Plži je též hojně vyhledávaná.
- 3. Není pravda.** Řada hub černá, ovšem spíše při vyschnutí a zvadnutí, a to bez ohledu na přítomnost cibule nebo nádobí a už vůbec bez ohledu na to, zda jsou jedovaté či nikoliv.
- 4. Není pravda.** Pouze některé jedovaté houby se po tepelné úpravě stanou jedlými (např. hřib satan), avšak většina toxinů (jedů) je tepelně vysoce stabilní a var je neničí. Všechny smrtelně jedovaté houby vyskytující se v České republice si uchovávají svoji jedovatost i po dlouhodobé tepelné úpravě.
- 5. Chybný předpoklad.** Řada smrtelně jedovatých druhů hub je zákeřná tím, že otrava se objeví až velmi dlouho po požití, tedy v okamžiku, kdy už je jed vstřebán a napáchal nevratné škody (poškození ledvin a jater). To platí například u muchomůrky zelené, jedné z našich nejedovatějších hub.
- 6. Není pravda.** Naopak, řada smrtelně jedovatých hub je obecně označována jako chuťově vynikající, speciálně muchomůrka zelená je považována za velmi chutnou houbu.
- 7. Není pravda.** Například smrtelně jedovatá čepičatka jehličnanová běžně vyrůstá z padlých stromů a pařezů.
- 8. Není pravda.** Některé houby rostoucí na zahradách (například vláknice) jsou rovněž jedovaté.
- 9. Není pravda.** Pokud necháte jedlé houby zapařit například v igelitové tašce či sáčku, stanou se stejně nebezpečné jako houby jedovaté a můžete se otrávit.

Úkol 2 Poznáte jednu z našich nejjedovatějších hub? (náповěda – je o ní zmínka v odpovědích 1 a 6).

Úkol 3 Napište do textu její jméno a informace si pozorně přečtěte!

Dospělou _____ je možné snadno zaměnit se žampionem, holubinkou, bedlou či masákem (muchomůrkou růžovkou). Mladé plodnice se podobají pýchavce. Od žampionu lze muchomůrku zelenou odlišit barvou lupenů – u žampionu jsou lupeny světle až tmavě hnědé, u muchomůrky jsou bílé. Dalším odlišným znakem muchomůrky zelené je pochva („kalich smrti“), která u žampionu chybí. Od holubinek se plodnice muchomůrky zelené odlišují tím, že mají kromě pochvy ještě prsten.

Úkol 4 Jak tuto jedovatou houbu poznám? (doplň podle obrázků a informací z textu):

Na rozdíl od žampionu má lupeny _____.

Na rozdíl od holubinek má na třeni (noze) _____ a _____.

Úkol 5 Se kterými houbami může nezkušený houbař tuto jedovatou houbu zaměnit (stačí 2):

1. _____ 2. _____

Úkoly domů pro zvědavé mykology (vyber si jen jeden úkol):

1. Vysvětli ostatním termín **mykologie** (mykolog).
2. Vyhledej a představ (popiš) jedlou houbu, jež se zaměňuje s naší jedovatou houbou.
3. Vyhledej a představ (popiš) ostatním některou jinou jedovatou houbu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vytvořeno v rámci projektu:

Příprava a realizace výukových materiálů pro podporu komunikační výchovy RVP ZV ve výuce českého jazyka a literatury na základních školách a víceletých gymnáziích

Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.00/08.0018

www.komunikacnivychova.cz